

واقع مسئله این است که اصلاً آرمان‌گرایی جدای از واقع‌بینی وجود ندارد؛ متنها در آرمان‌گرایی تمام واقعیت‌ها دیده می‌شود. در آرمان‌گرایی صحیح واقعیت‌ها از ابتدا تا انتهای، تمام مراحل دومنیوی که تا رسیدن به آن آرمان‌ها درست می‌کنند دیده می‌شوند. لذا با این تعبیر، کجا می‌شود گفت که «حضرت امام واقع‌بین نبودند و آرمان‌گرا بودند»؟

شاید امروز لازم باشد در ادبیات انقلابی خودمان تغییراتی ایجاد کنیم

شاید امروز لازم باشد ما در ادبیات انقلابی خودمان حتی تغییراتی ایجاد کنیم و این تغییرات، چه بسا زمینه هم‌زبانی و همدلی بیشتر هم ایجاد کند. اگر کسی گفت روشنفکران، واقع‌بین هستند، می‌گوییم خب دقیقاً چیزی که ما از متدینان آرمان‌گرا هم انتظار داریم همین واقع‌بین بودن روشنفکرانه است. می‌دانید در جنگ نرم، ادبیات حکم اسلحه را دارد. بهترین راه برای پایان یافتن جنگ‌های بی‌فایده، جنگ‌های مضر و نبردهای پوج و بیهوده این است که انسان اسلحه‌ها را از دست خصم بگیرد.

در اوایل انقلاب مجبور بودیم از آرمان‌ها صحبت کنیم چون توضیح برخی واقعیت‌ها دشوار بود

اگر بخواهیم این مقدمه را کمی روشن‌تر جمع کنم-باید بگوییم؛ یک زمانی؛ در اوایل انقلاب ما بیشتر مجبور بودیم از آرمان‌ها صحبت کنیم چون توضیح دادن برخی از واقعیت‌ها، برای ذهن‌های بسیط و نگاه‌های سطحی و آدمهای ساده کار دشواری بود. ولی الان دیگر آن طور نیست.

یک زمانی یک عده‌ای برای لیبرال دمکراسی می‌مردند و فکر می‌کرند تحفه نظری است که عقل بشر آن را تولید کرده است! لذا ما برای اینکه مقابله برخی از ضررها و غلطهای لیبرال دمکراسی بایستیم، شاید مجبور بودیم یک کمی از آرمان‌ها و ایمان‌مان خرج کنیم و از مفاهیم دینی استفاده کیم و بگوییم «دین را حذف نکنید؛ دین هم برای خودش یک جایگاهی دارد». ولی الان، در جهان معاصر ما کدام انسان عاقلی هست که هنوز هم به لیبرال دمکراسی دل بسته باشد؟ کدام انسان عاقلی هست که برای دین، قدرت و ارزش و عقایالت قائل نباشد؟ حتی اگر خودش هم دین نداشته باشد.

یک زمانی صحبت از قدس بوی آرمان‌گرایی می‌داد، اما امروز به منافع ملی تبدیل شده

جهان ما جهان متفاوتی شده است. یک زمانی اگر از قدس صحبت می‌کردیم بوی آرمان‌گرایی می‌داد اما الان این طور نیست. الان کاملاً به اقتضاء واقع‌بینی و براساس منافع ملی، می‌توانیم از قدس شریف سخن بگوییم؛ اوضاع منطقه دارد نشان می‌دهد. هیچ ضدانقلاب نادانی حاضر نیست تحلیلی ارایه دهد و واقع‌بینانه بگوید که «شما به موضوع قدس کاری نداشته باشید!» اگر انسان بخواهد واقع‌بینانه نگاه کند، می‌بیند که موضوعی مثل قدس، دیگر از شعارهای آرمانی در آمده است و به منافع ملی ما تبدیل شده است! ملت‌های منطقه همه در گیر هستند و منافع ما از منافع ملت‌های منطقه جدا نیست. یعنی الان اوضاع طوری به نفع آرمان‌گرایی و به نفع آرمان‌های انقلاب، عوض شده است که نشان می‌دهد آرمان‌های ما قدر واقع‌بینانه بوده‌اند.

یک زمانی نمی‌توانستیم واقعیت ارزش‌ها را به خوبی تبیین کنیم؛ اما الان می‌توانیم

ما الان می‌توانیم در ادبیات‌مان یک تغییراتی را ایجاد کنیم. یک زمانی خیلی لازم بود از ارزش‌ها حرف بزنیم شاید به این دلیل که نمی‌توانستیم واقعیت ارزش‌ها را خوب تبیین کنیم، متنها الان می‌توانیم. حتی اگر بخواهیم از ارزش حجاب هم حرف بزنیم، می‌توانیم واقع‌بینانه در این باره صحبت کنیم، کما اینکه قرآن کریم هم همین کار را می‌کند.

در مراسم سوگواری فاطمیه در بیت رهبری

پناهیان: اختلاف بین واقع‌بینی و آرمان‌گرایی یک اختلاف جدی نیست/ نگاه آرمانی ما تماماً واقع‌بینی است/ قاعده‌ای که امام(ره) طی ۳۶ ساله تکرار کرد/ حوانان سوره محمد(ص) را به صورت دو واحد

درسی مطالعه کنند

مشروع سخنان حجت الاسلام و المسلمين علیرضا پناهیان در محضر رهبر انقلاب که در سومین شب مراسم عزاء‌داری حضرت صدیقه طاهره، فاطمه زهراء(س) ایراد شده است، را در ادامه می‌خوانید:

الف- مقدمه) آیا مجبوریم همیشه از ادبیات قدیمی درباره واقع‌بینی و آرمان‌گرایی استفاده کنیم؟

دیرزمانی است که بین دو نگاه، اختلاف‌ها و تفاوت‌هایی وجود دارد؛ یا واقعاً وجود دارد یا سعی می‌کنند این اختلاف‌ها را مطرح کنند. و آن اختلاف بین دو نوع نگاه به روند حیات است؛ دو نوع نگاه کردن به اداره جامعه و حتی اداره زندگی فردی. و این دو نگاه یکی مشهور به نگاه واقع‌بینانه است و دیگری نگاه آرمان‌گرایانه. البته ما تفاوتی بین این دو نگاه نمی‌بینیم بلکه این دو را حتماً با هم قابل جمیع می‌دانیم. ولی در زمان ما اتفاقاتی افتاده یا وضعیتی در محیط ما پدید آمده است که باید در این باره یک مقدار به بازنگری پرداخت. آیا ما مجبور هستیم همیشه از ادبیات قدیمی درباره واقع‌بینی و آرمان‌گرایی استفاده کنیم؟

بهترین راه برای آرمان‌گریزی، تمسک به واقع‌بینی است

بک‌گویی خودشان را واقع‌گرا و واقع‌بین تلقی می‌کنند، با محاسباتی از ابزار و امکانات دشمن، با محاسباتی در زمینه امکانات خودی به طراحی معادله‌هایی می‌پردازند و نتیجه‌گیری می‌کنند.

واقع‌بین‌ها در طول تاریخ، یا لاقل در طول تاریخ معاصر، برای خودشان قیافه خاصی می‌گرفتند، بعض‌آن قیافه دلسوزانه و بعض‌آن قیافه روش‌نگرانه و حتی بعض‌آن قیافه متدینانه-یعنی - با استفاده از احکام دینی و معارف اسلامی. بالاخره کفه واقع‌بینان هم معلوم است که به کدام سمت بیشتر می‌جرید و آن «فضلله گرفتن از آرمان‌خواهی و آرمان‌گرایی» است.

واقع‌مطلب این است که بهترین راه برای آرمان‌گریزی، تمسک به واقع‌بینی است؛ مگر خوبی در آن هست. از آن طرف آرمان‌گرایی هم گاهی از اوقات تنها می‌ماند و وقتی آرمان‌گرایان شعارها یا اهداف آرمانی خودشان را مطرح می‌کنند ممکن است توانند خوب تبیین کنند که مراحل رسیدن به این آرمان‌ها و تحقق این آرمان‌ها یک سلسله واقعیت‌هایی هستند که پیش روی ما هستند. ولی به هر حال ممکن است بعض‌آرمان‌گرایی بدون واقع‌بینی هم در بیان بعضی‌ها و در بیان‌های نظری بعضی‌ها، رخ دهد.

اختلاف بین واقع‌بینی و آرمان‌گرایی یک اختلاف جدی نیست/ آرمان‌گرایی جدای از واقع‌بینی وجود ندارد

خُب راه درست در داوری بین واقع‌بینی و آرمان‌گرایی این است که انسان بین آن دو جمیع کند؛ یعنی هم واقعیت‌ها را باید ملاحظه کند و هم اینکه آرمان‌ها را در نظر بگیرد. اما آیا واقعاً این اختلاف جدی است؟ یا مثل بسیاری از ادبیاتی که تولید کرده‌اند و با آن ادبیات ما را سر کار گذاشته‌اند و در گیر اصلاحات و لفاظی‌ها کرده‌اند واقعاً «واقعیت» و «آرمان» از هم قابل تفکیک نیستند؟ چه کسی تصور می‌کند آرمان‌های ما چیزی جدای از چشم‌اندازی است که واقع‌بینانه طراحی شده است؟ چه کسی تصور می‌کند ما ارزش‌ها و اصولی داریم که این ارزش‌ها و اصول فراتر از واقعیت‌ها به ما حکم می‌کنند؟ کدام واقعیت؟

ملتهای مستضعف در سرتاسر جهان، اینها بیدار شده‌اند، و سیاههای امریکایی کنک این بیداری را می‌خورند.»(همان)

بیینید نگاه امام(ره) به کنک خودمن سیاههای آمریکا رفته بود -امروز- بعد از ۳۵ سال به خودشان آمدند. اینها واقعیتی است. جهان را ز شر ستم نجات دادند، چرا اسمش را «آرمان» می‌گذارید تا واقعیت‌ها در این میان یک ژستی بگیرند و بخواهند غیرواقع‌بینانه حساب منافع ما را از منافع اهل عالم جدا کنند؟

دشمنان ما این‌طوری نگاه نمی‌کنند، دشمنان ما می‌دانند نفس وجود انقلاب اسلامی منافع آنها را نابود خواهد کرد و هیمنت استکبار را خرد خواهد کرد و ملت‌ها را نجات خواهد داد. چرا این‌طوری نگاه نمی‌کنند؟ دشمنان ما درست می‌گویند که نفس وجود ما استکبار را نابود می‌کند. ما هم تا استکبار را نابود نکنیم نمی‌توانیم آرام بگیریم، نمی‌توانیم به حداقل از منافع خودمان هم برسیم؛ اینها عین واقعیتی است.

حکم سلمان رشدی هم عین واقعیتی بود

حضرت امام(ره) وقتی که حکم سلمان رشدی را دادند آرمان‌گرایی کردند با واقعیتی کردند؛ براساس دقیق ترین محاسبات سیاسی -اگر دین هم نباشد- این عین واقعیتی است! وقتی هویت اسلامی می‌تواند عزت برای ما ایجاد کند، وقتی عزت اسلامی می‌تواند منافع ما را تأمین کند-با محاسبات ساده سیاسی بر اساس علم تجربی علوم سیاسی، می‌توانیم با دو تا چهارتا پای تخته بنویسیم- باید از حیثیت پیغمبرمان به عنوان برگسته‌ترین عنصر هویت‌بخشن به امت اسلامی برای اقتدار بخشین به این امت مقابل دشمنانش، دفاع کنیم؛ حتی اگر دین هم نداشته باشیم، این عین واقعیتی است. چرا اسمش را آرمان‌گرایی می‌گذاریم؟ عیبی ندارد بگوییم «آرمان» ملتها اسلحه را هم از دست خصم بگیریم.

در آیات قرآن برای فلسفه احکام اسلامی نمونه‌های بسیار فراوانی هست. «إِنَّ أَخْسَنَّمَا أَخْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَ إِنْ أَسَأَتُمْ فَلَهَا»(اسراء/۷) شما اگر کار خوبی انجام دهید به نفع خودتان است، اگر هم کار بدی انجام بدهید به ضرر خودتان است.

دین ما عین واقعیتی است / تحقیر بی‌دین‌ها در قرآن به دلیل بی‌عقلی و واقعیت نبودنشان است

اصلًا ما دین ما عین واقعیتی است. ما اگر با این ادبیات با مردم جهان صحبت کنیم آن ادبیات تکفیری‌ای که سراغ دین و برخی از نمادهای دینی می‌رود اما می‌خواهد غیرعقائنه و متحجرانه و به صورت‌های انحرافی از نمادهای دینی استفاده کند، تنها خواهد ماند. چون مردم می‌گویند «[ین دین عقلانی‌ای است] دین ما، ما را به عقل راهنمایی می‌کند. در قرآن کریم ما ۴۹ مرتبه به عقل سفارش شدیم؛ به انتقام مختلف، و اگر بی‌دین‌ها [در قرآن] تحقیری شده‌اند، به این دلیل بوده که عقل نداشتند.

این مقدمه سخن، البته سخن در این زمینه بسیار است و ما اگر بتوانیم با این ادبیات با مردم جهان صحبت کنیم البته پیروز این صحنه نبرد چنگ نرم خواهیم بود؛ نبردی که مستکبرین علیه تمام اینه بشر راه اندخته‌اند نه فقط علیه ما، آنها علیه جوانان خودشان بیشتر چنگ نرم دارند.

بنده شاید حدود ۱۵ سال پیش بود که به یکی از کشورهای آن لینگه دنیا رفته بودم. یکی از اساتید دانشگاه که به خاطر کثرت دانشجویان -ناینده آموزش عالی ما در آنجا بود و سال‌ها هم رسایست یکی از دانشگاه‌های تهران را به عهده داشتند، در آنجا بندۀ مهمان‌شان شده بودم. ایشان می‌گفت: «من اول فکر می‌کردم در غرب جوان‌ها دوست دارند هرزگی کنند، لذا اینها هم جلویشان را باز گذاشتند. ولی الان طی این چند سالی که اینجا هستم و تلویزیون‌هایشان را می‌بینم، متوجه شده‌ام که نه اصلاً ماجرا این‌طوری نیست! اینها هزینه می‌کنند که به جوان غربی تلقین کنند و آنها را به فساد و ادار کنند!»

گاهی از اوقات احساس می‌شود ما وقتی آرمان‌گرایانه از ارزش‌ها حرف می‌زنیم، درد ناشی از این است که درگ صحیحی از ارزش‌هایمان نداریم. در قرآن کریم مثلاً در موضوعی مانند حجاب، به خانم‌ها توصیه می‌شود حجاب را در برخی از شفون رعایت بکنند تا خودشان ضرر نکنند و صدمه نییند.^{۵۹} این یک نگاه واقع‌بینانه است.

ما باید اداره محیط ادبیاتی که در جامعه‌مان هست را به دست بگیریم، نگذاریم هر اسمی روی ما بگذارند و ما هر اسمی را که رویمان گذاشتند قبول کنیم و یا دیگران هر اسمی روی خودشان بگذارند. بهترین راه این است که اسلحه‌ای که دستش است از او بگیریم و علیه‌اش استفاده کنیم.

دوباره تکرار می‌کنم؛ شرایط امروز خیلی اقتضا می‌کند ما به سمت این گونه شفافیت‌ها پیش برویم و هیچ اسلحه‌ای در ذیل منظمه واقعیتی دست کسی باقی نگذاریم که بخواهد علیه آرمان‌ها حرفی بزند.

واقعیتی امام(ره) در سال ۵۹: امروز منافع همه کشورهای اسلامی به هم پیوند خورده است! / امروز هر مسئله‌ای در یک گوشه دنیا واقع بشود، مسئله دنیاست، نه مسئله همانجا!

اجازه بدھید یکی دو کلمه از کلمات حضرت امام را برای شما بخوانم تا ببینید امام از روز اول انقلاب آرمان‌های انقلاب را -که واقعاً هم توضیح واقع‌بینانه آرمان‌های انقلاب کار دشواری بود- چگونه واقع‌بینانه توضیح می‌دانند. بینید **حضرت امام(ره) سال ۱۳۵۹** می‌فرماید: «مسلمین باید بیدار باشند. مسلمین باید هوشیار باشند که امروز مثل دیروز نیست. این عصر ما

مثل عصرهای سابق نیست که هر طایفه‌ای در محل خودشان منافع خودشان را به دست بیاورند»(صحیفة امام/۱۳۳/۱۳) یعنی مسلمین کاری به دیگران نداشته باشند و هر طایفه‌ای بروند در یک گوشه‌ای و فقط منافع خودشان را حفظ کنند.

«امروز هر مسئله‌ای در یک گوشه دنیا واقع بشود، مسئله دنیاست، نه مسئله همانجا. امروز منافع همه کشورهای اسلامی به هم پیوند خورده است. منافع کشور اسلامی ایران با منافع کشور اسلامی سایر کشورها، اینها با هم پیوند دارند.»(صحیفة امام/۱۳۴/۱۳) ما آن موقع حرف شما-حضرت امام(ره)- را نمی‌فهمیدیم که می‌فرمودید «منافع همه کشورهای

اسلامی به هم گره خورده است، اما الآن می‌فهمیم.

این ترویجت‌هایی که دارند ملت‌های مظلوم منطقه را نابود می‌خواهند نابود کنند، فرقی نمی‌کند، ما همه‌مان باید برویم دفاع کنیم، این ارتش مشترک اسلامی مقابله ترویجت‌ها پدید آمده است. این امام آرمان خواه ما است! این گستره واقعیتی اوتست که او را آرمان خواه می‌کند. امام(ره) می‌فرماید: «امروز مثلاً سابق نیست. امروز هر مسئله‌ای در یک گوشه دنیا واقع شود، مسئله دنیاست، نه مسئله همان جا.»

واقعیتی امام در ۳۵ سال پیش: سیاههای امریکایی کنک این بیداری را می‌خورند!

باز یک جمله دیگر از حضرت امام در سال ۱۳۵۹ را بخوانم. «مسئله این طور شده است که دیگر مستضعفین در مقابل

مستکبرین قیام کرده‌اند، بیدار شده‌اند. بیداری اول قدم است»(صحیفة امام/۱۲/۳۸۲) بینید امام(ره) در چه زمانی این را می‌فرماید! یعنی بذر بیداری که در دل خاک دارد جوانه می‌زند و بیرون می‌آید را امام می‌بیند و با قدرت و اطمینان و روشن‌بینی در برابر آن صحبت می‌کند و می‌فرماید: «بیداری اول قدم است، اول قدم یقظه است. در سیر عرفانی هم یقظه اول قدم است. در این سیر، این هم سیر الهی و عرفانی است، بیداری اول قدم است و کشورهای اسلامی، ملتهای مسلم،****

این چه مضمونی است که اولاً سوزه دیارده مرتبه تکرار می‌شود؟ آن هم در یک مدت کم؟ گویی حضرت امام در همهٔ سخنرانی‌هایشان اصرار داردند این مطلب را تکرار کنند. ثانیاً آن قاعدة کلی که یک قاعدة واقع‌بینانه است، چه قاعده‌ای است که در اوایل سال‌های اول پیروزی انقلاب در طی سه سال، ۲۶ مرتبه توسط حضرت امام تأکید و تکرار می‌شود؟

امام(ره) با نگاه به واقعیت جامعه دریافت که خدا می‌خواهد مظلومان پیروز شوند

آن قاعده اشاره به «نصرت الهی» است. آن قاعده، نشان‌دهنده این است که امام واقع‌بینانه به کفِ جامعه نگاه کردند و از واقعیت جامعه دریافتند که خدا می‌خواهد مظلومان پیروز شوند. نه از غیب کسی به امام خبر داده بود که حالا اگر هم خبر داده بود حضرت امام در این باره سخن نمی‌فرمایند، آن بحث‌های شخصی خود حضرت امام است که در ادبیات حضرت امام نیامده است. و نه اینکه حضرت امام(ره) از واقعیتی صحبت می‌کردند که کسی از آن واقعیت خبر نداشته، بلکه واقعیت کفِ خیابان را مطرح می‌کردند.

بگذارید یکی از متن‌های حضرت امام را در این باره برای شما بخوانم. می‌فرماید: «در پاریس شخصی پیش من آمد از دهات اطراف خود که رفته بود تعریف کرد و می‌گفت صبح که می‌شود، آن عالم ده جلو می‌افتد و مردم دنبال او تظاهرات می‌کنند. گفت همه دهات این طور شده است؛ و یکی را اسم برد که من به یکی از دهات آنجا رفتم. یک قلعه‌ای است در بیابان در نزدیک کوه». (صحیفه امام/۸/۲۲۴) حضرت امام(ره) در سخن دیگری که این قصه را بیان می‌کند، اسم آن دهات و کوه و روستا را هم بیان می‌فرمایند. حالا در اینجا من فرمایش امام را خلاصه‌تر دارم می‌گویم. بعد می‌فرماید: «گفت دیدم اینها هم همان معنا را می‌گویند! که در مرکز گفته می‌شود! من در همانجا اعتقادم این شد که یک دست غیبی در کار است. والا کارهای بشری یک ساعت خاصی دارد.» (همان)

حضرت امام(ره) در جملهٔ دیگر می‌فرماید: «من این را این طور فهمیدم که یک دست غیبی در کار است. انسان هر چه هم بخواهد مثلًا روشنگری داشته باشد و هر چه هم بخواهد یک همچو امری واقع بشود به این گسترش نمی‌تواند واقع بشود. من این طور فهمیدم که خدای تبارک و تعالی در این مسأله نظر دارد» (صحیفه امام/۶/۴۹۰) واقع‌بینی امام را ببینید! من کفِ خیابان را دیدم بعد محاسبهٔ عقلانی کردم، بشر نمی‌تواند به صورت عادی این هماهنگی را ایجاد کند. بعد می‌فرماید: «و از آنجا اطمینان برایم بپیدا شد که پیروزی هست. البته به این زودی و به این سه‌لی را نمی‌توانستم حدس بزنم.» (همان)

امام(ره): پیروزی انقلاب ما یکی از ادلۀ بزرگ توحید است/ نگاه عرفانی امام با واقع‌بینی گره خورده بود

نگاه حضرت امام را ببینید! ایشان در جای دیگری بعد از ذکر همین قصه، می‌فرماید: «پیروزی انقلاب ما یکی از ادلۀ بزرگ توحید است چون همهٔ محاسبات مادی گری را باطل کرد و بر همه چیز غلبه کرد» (صحیفه امام/۷/۳۹۸) ببینید نگاه عرفانی امام با واقع‌بینی چقرن گره خورده است! امام واقعیات را دارد می‌بینند، خواب ندیده که بلند شود بیاید بگوید! البته ممکن است هر مؤمنی خواهی ببینند، رؤای صادقه‌ای ببینند ولی بیان حضرت امام ناظر به این واقعیت‌ها است.

امام(ره) در جای دیگری می‌فرماید: «پیروزی انقلاب ما دلیل بر این است که خدا هست» (صحیفه امام/۸/۴۲۷) یعنی امام(ره) از این واقعیت، به آنجا می‌رسد. در آن داستان هم، یک کسی به پاریس آمده بود و از فراگیر بودن نهضت، برای امام مطلبی فرموده

نامه رهبر انقلاب به جوان‌های مغرب‌زمین، دعوت به عقلانیت بود و نه حتی دعوت به دین و ایمان

این جنگ نرم را فقط علیه ما راه نینداخته‌اند و ما باید آنها (جوانان غربی) را بیدار نکنیم. بنده تصور می‌کنم نامهٔ عزیز دلمان به جوان‌های مغرب‌زمین‌شوسندا نه - دعوت به عقلانیت بود و نه حتی دعوت به دین و ایمان. عقلانیتی که اقتضا می‌کند وقتی شما می‌خواهید اطلاعی از یک دین پیدا کنید به منبع اصلی آن دین مراجعه کنید، این یک توصیه به رفتار عقلانی است. یعنی آن برداشتی که از می‌خواهید از این دین پیدا کنید، بروید خودتان مستقیم از قرآن پیدا کنید. این یک سخن عقلانی است، یک دعوت عقلانی است.

ما اگر با این ادبیات در جامعهٔ خودمان صحبت کنیم - به خدا قسم - اختلاف‌ها صفر می‌شود. چه کسانی در قدیم از دموکراسی دفاع می‌کردند که امروز رویشان هم نمی‌شود از دموکراسی دفاع کنند؟ به خاطر چه فوایدی؟ خُب این فواید که همه‌اش در یک جامعهٔ ولایتی هست. آجگاهی که تازه درست می‌گویند، و چه کسانی نسبت به حاکمیت دین نگرانی دارند؟ چه نگرانی‌هایی دارند؟ آن نگرانی‌ها را بیایم واقع‌بینانه برطرف کنیم؛ بعد از این‌همه تجربهٔ تاریخی ای که بدست آورده‌ایم، این تجربهٔ تاریخی خیلی کمک می‌کند. قرآن کریم مکرر ما را به تجربه و به نگاه کردن به تجربهٔ تاریخی دعوت کرده است.

نگاه انقلابی و آرمانی ما تماماً واقع‌بینی است

در این مقدمه - که طولانی شد - می‌خواستم عرض کنم که **دین ما دعوت به واقع‌بینی می‌کند و امروزه دیگر نباید کسی با واقع‌بینی شقاچی در افکار این ملت ایجاد کند و تصور کند که در مقابل نگاه دین‌دارانه و نگاه دینی یک تحفه‌ای گیر آورده است!** چون نگاه دین‌دارانه و نگاه انقلابی و نگاه آرمانی ما تماماً واقع‌بینی است، از واقع‌بینی مشحون است؛ منتهای باید این واقعیت‌ها کامل و تمام دیده و درک شوند.

ب) جهان را چه کسی و چگونه اداره می‌کند؟

حالا بند در این مجلس شریف می‌خواهم از یکی از این واقعیت‌ها صحبت کنم. آن واقعیت تحت این پرسش مطرح می‌شود که جهان را چه کسی اداره می‌کند و چگونه اداره می‌شود؟ نمی‌خواهم آرمانی حرف بزنم، نمی‌خواهم ارزش‌دارانه سخن بگویم، نمی‌خواهم دینی حرف بزنم، حتی نمی‌خواهم انقلابی حرف بزنم. می‌خواهیم از واقعیش صحبت کنیم، مثلاً شما ببینید نگاه عرفانی امام چقدر واقع‌بینانه است! می‌خواهیم یک گزارشی از سخنان حضرت امام(ره)- که برای خودم بسیار عجیب بود - خدمت شما بدhem، بعد شما ببینید که این نگاه عمیق، ژرف، انسانی و در عین حال واقع‌بینانه حضرت امام را چگونه تحلیل می‌کنید؟ من می‌خواهم بگویم این نگاه امام یک نگاه واقع‌بینانه است در عین حالی که عرفانی است. و بعد هر کسی این نگاه امام را نداشته باشد باید گفت او از معلومات و عقایلات برخوردار نیست؛ حتی از معلومات اجتماعی و سیاسی.

قاعدهٔ واقع‌بینانه‌ای که امام(ره) طی سه سال، ۲۶ مرتبه به آن اشاره کردند

دنیا را چه کسی اداره می‌کند؟ بگذارید ابتدا گزارش حضرت امام را برای شما بخوانم، حضرت امام(ره) بعد از اینکه از پاریس برگشته‌ست قصه‌ای را بیان کرددند و در طی یک سال ۱۱ مرتبه این قصه را تکرار کردند. (البته در پاریس هم به فرمودهٔ خودشان مکرر این داستان را نقل کردند که یکبار آن در صحیفه امام آمده است) در واقع خودِ قصه‌ای که الان برایتان می‌گوییم را امام تکرار کردند. بعد از آن قاعده‌ای را استنتاج کرددند که کاملاً اجتماعی است و بعد ۲۶ مرتبه طی سال‌های اول انقلاب به این قاعده اشاره کردند.

مداه و آموزش قرار دهید و این سوره نازین قرآن را -که شاید از جهتی، برترین نام را در میان سوره‌های قرآن داشته باشد- این سوره را به صورت خاص مطالعه کنید.

این همه سفارش به قرآن هست، تعبیر امیرالمؤمنین علی(ع) به صورت خاص درباره این سوره است که اگر می‌خواهید فرق ما و دشمنان ما را بشناسید این سوره را بخوانید.**سورهٔ مُحَمَّدٌ أَيْنَهُ فِيهَا، وَ أَيْنَهُ فِي تَبَيْ أَمْيَةٍ: شوَاهِدُ التَّنْزيلِ ۚ ۲۴۰/۲** تعبیر امام حسن مجتبی(ع) به صورت خاص این است که این سوره را بخوانید برای اینکه فرق بین ما و دشمنان ما را بشناسید و در ایام فرو نزولید **(إِذَا أَرْدَتُ أَنْ تَعْبِرَنَا وَ بَنَى أَمْيَةً فَأَفْرَأَ سُورَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ فَيْنَا مِنْهَا أَيْهَهُ وَ فِيهِمْ أَيْهَهُ إِلَى آخرِهَا: شرح الاخبار/ ۲۸۴/۲**

امام صادق(ع) می‌فرماید: هر کس سوره «الذین کفروا» را بخواند، هرگز شک و تردید در دلش راه نمی‌یابد، و هیچ گاه به دینش مردد و دو دل نخواهد شد، و خداوند هیچ وقت او را به تنگیست و ترس از سلطان ستمگر مبتلا نمی‌کند، و تا هنگام مرگ از شک و کفر در امان خواهد ماند:**مَنْ فَرَأَ سُورَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَمْ يَرْتَبِ أَبْدًا وَ لَمْ يَذْخُلْ شَكًّا فِي دِينِهِ أَبْدًا وَ لَمْ يَلْهُ اللَّهُ بِفَقْرٍ أَبْدًا وَ لَا خَوْفٍ مِنْ سُلْطَانٍ أَبْدًا وَ لَمْ يَزُلْ مَحْفُوظًا مِنَ الشُّكُّ وَ الْكُفْرِ؛ ثواب الاعمال شیخ صدقو/ ۱۱۴**

گزارش واقع‌بینانه خداوند درباره اثر کارهای کفار و مؤمنین

این سوره به نام محمد(ص) مزین است. در این سوره است که خداوند متعال می‌فرماید: **إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يُنْصُرُكُمْ وَ يَبْتَأْ أَقْدَامَكُمْ (محمد/ ۷)** پروردگار عالم واقع‌بینانه برای شما گزارش می‌دهد: کسانی که جلوی حق می‌ایستند خداوند اثر کارهای آنها را از بین می‌برد. **«الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَصْلَلُ أَعْمَالَهُمْ» (محمد/ ۱)** اما کسانی که به پیامبر(ص) ایمان می‌آورند، اگر کار بد و اشتباہی انجام دهند خدا کارشان را درست می‌کند «**كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ أَصْلَحَ بَالَّهُمْ» (محمد/ ۲)** کارخانی هم یکتند، خدا درست می‌کند. شهید هم بشوند اثر اعمال شهدا را از بین نمی‌برد **وَ الَّذِينَ قَبْلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضْلِلَ أَعْمَالَهُمْ» (محمد/ ۳)**

این سوره را بخوانید؛ سوره فوق العاده ممتازی است، مزیت‌هایی دارد. ان شاء الله امسال سوره محمد(ص) را به صورت خاص، مطالعه کنید و بعد ان شاء الله سال بعد سوره بعد را که سوره فتح است، مورد مطالعه و دقت قرار دهیم. این سوره‌ای که خدمت شما عرض کردم، از ابتدای انتهای نکات بسیار ویژه و عجیب دارد! و فقط مخصوص این سوره است، درباره منافقین تعابیری در این سوره دارد که در هیچ کجا قرآن نیست، درباره جهاد و قتال فی سبیل الله تعابیر ویژه دارد، همچنین درباره نصرت خدا و درباره تحلیل کردن واقع‌بینانه این مسائل.

در این آیه کریمه می‌فرماید: **أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْتَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ» (محمد/ ۱۰)** بروید واقعیت را بینید که من با کافران چه کردم؟ در واقع دارد ما را به واقع‌بینی در ریافت، دعوت می‌کند. **وَ لِلْكَافِرِينَ أَثْنَاهُمْ** برای کافرین نیز، همین بلاها را بر سرشان می‌آوریم.

این سوره، سوره ویژه‌ای است. من دیگر در بخش معنوی و دینی ای که البته آن هم مشحون از واقع‌بینی است سخنی نگویم در حد همین سوره کافی است.

دنیا را چه کسی اداره می‌کند؟

دوسنан من! دنیا را چه کسی اداره می‌کند؟ خدا. حتی جملاتی از حضرت امام هست که بگذارید برای شما عرض کنم، حضرت امام صریحاً به مردم می‌فرمود: ما هیچ نیستیم (ما بندگانی هستیم) که هیچ نداریم و هیچ نیستیم و هر چه هست قدرت الهی است؛ صحیفه امام ۹/۱۹۶) حتی به مردم هم می‌فرمود شما هم هیچ نیستید، خدا این کارها را کرده، خدا اراده کرده، ما وظیفه‌مان است در این مسیر قدمی

بود و خود این داستان ده تا یازده مرتبه در سال اول پیروزی انقلاب از سوی حضرت امام(ره) برای مردم بیان می‌شود-با همان برداشتی که عرض کردیم- و بعد ۲۶ مرتبه هم حضرت امام مدام این قاعده (نصرت الهی و دست غیبی) را بیان می‌کنند.

داستان پیروزی که برای تظاهرکنندگان سکه می‌آورد

حضرت امام(ره) دلایل و مصادیقی برای این قاعده بیان می‌کنند. یکی دیگر از آن موارد، داستان پیروزی است که برای تظاهرکنندگان، سکه دو قرانی می‌آورد که تلفن بزنند. امام می‌فرماید: «یکی از دوستان من گفت، که من در تهران دیدم در این تظاهرات، یک پیروزی یک کاسه‌ای دستش گرفته و توی آن پول است. به ذهنم آمد که این مثلاً فقیری است که پول می‌خواهد؛ وقتی تحقیق کردم، با او صحبت کردم، گفت که امروز روزی است که تعطیل است و نمی‌شود مردمی که از اینجا عبور می‌کنند ممکن است که بخواهند تلفن کنند، پول خرد نداشته باشند؛ من این را نگه داشته‌ام اینجا که کسانی که می‌خواهند تلفن کنند- تلفن هم همان جا بود- از این پول بردارند تلفن کنند. این البته یک چیز کوچکی است؛ اما مطلب خیلی بزرگ است. یک همچو تحول روحی در بین مردم پیدا شد.» (صحیفه امام ۷/ ۲۶۵)

حضرت امام، چند مرتبه قصه این پیروز را مطرح می‌کنند و می‌فرمایند این چیز ساده‌ای نیست. (این یک کاری است که آم ابتدایی، خیال می‌کند؛ خوب، یک چند قرآن باشد؛ اما این خیلی لطفات روح می‌خواهد این یک انقلابی است که خدا کرده است و من روی این انقلابهای روحی و این حس تعاونی که در ملت ما پیدا شده است...؛ صحیفه امام ۹/ ۴۰۷) و امام چندین بار می‌فرمایند اینکه در تظاهرات مردم آب می‌آورند به هم می‌دهند، ساندویچ می‌آورند به هم می‌دهند، کمک می‌کنند به هم‌دیگر. اینها چیزهای ساده‌ای نیست. امام اینها را که می‌فرمود، نتیجه می‌گرفت که پیروزی مستضعفین قطعی است!

کدام تظاهرات ما در طول انقلاب به اندازه تظاهرات بیست میلیونی اربعین بود؟ آیا اینها واقع‌بینی نیست؟

اربعین امسال را دیدید! بیست میلیون نفر از همه ملت‌ها آمده بودند و چه حماسه‌ای خلق کردند؟ کدام تظاهرات ما در طول انقلاب به اندازه این تظاهرات بیست میلیون نفری بود؟ اینها واقع‌بینی نیست؟ چه کسانی کور هستند این واقعیت‌ها را نمی‌بینند که قدرت اسلام را درک کنند و احساس پیروزی کنند. از مردم یمن پرسید چه خبر شده؟ چرا شعارهای ما با شما یکی است؟! چرا این شعارها یکی است؟ اینها واقع‌بینی است عزیز دل من!

امام(ره): این نیست اما اینکه دستِ غیبی در کار است

آن وقت بینید حضرت امام چه می‌فرماید؟ یکی دو تا جمله از جملات حضرت امام را که انتخاب کرده‌ام که بخوانم. می‌فرماید: «این نیست آلا اینکه دستِ غیبی در کار است» (صحیفه امام ۷/ ۵۴) و در جای دیگری می‌فرماید: «ان شاء الله برای شما دیگر شکست نیست. و شما مقابل کفر و زندقه و ستم و چاولگری ایستادگی کردید و تا اینجا هم پیروز شدید و از این به بعد هم پیروز می‌شوید.» (صحیفه امام ۹/ ۱۵۲)

امام این پیروزی‌ها را نوید می‌دهند.

پیشنهاد به جوانان؛ سوره محمد(ص) را به صورت دو واحد درسی مطالعه کنید

ما الان باید در چه حس و حالی باشیم؟ خدا شاهد است که الان ما در اوج قدرت هستیم، نه نسبت به سابق، بلکه نسبت به دشمن! این از ابعاد واقع‌بینانه ماجرا. حالا سراغ قرآن کریم برویم؛ من یک سوره‌ای از سوره‌های قرآن را برای شما هدیه می‌کنم، دوسنان و بزرگوارانی که در مجلس هستند، جوانان عزیز، اگر این پیشنهاد حقیر را پسندند می‌خواهم عرض کنم این سوره را به صورت دو واحد درسی مورد مطالعه،

را حس می کردند. این جهات، جهاتِ معنوی است، این جهات فقط جهات اجتماعی و سیاسی نیست. ما معنویت و سیاست و عرفان و اجتماعیات‌مان هم‌هاش به همدیگر گره خورده است.

نصرت خدا به کمک فاطمه زهرا(س) به مؤمنین می‌رسد

خب ایام فاطمیه است، چندتا راز را من با شما در میان بگذارم، شاید یکی دو تا را. ما مولا داریم، غیر از خدا دیگر چه کسی پشتیبان ماست؟ فاطمه زهرا(س)، روایت صحیح السنده را برای شما بخوانم، در چندین کتاب نقل شده است، شیخ صدوق نیز نقل کرده است. روایت مرتبه (نژدیک به ۶۰ مرتبه) کافران را و غیر کافران و مؤمنان را تهدید کرده است که اگر خلاف کنید من دیگر شما را یاری نخواهم کرد! و اگر من شما را یاری نکنم، نایبود می‌شویم! حدود ۴۷ مرتبه ما را تحریک کرده‌اند به اینکه «بروید از نصرت خدا استفاده کنید». با عباراتی مانند «يَعْمَلُ الْمَوْلَى وَ يَنْهَا النَّصِيرُ» یعنی خداوند متعال برای شما خوب کمکی است. (فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَكُمْ يَعْمَلُ الْمَوْلَى وَ يَنْهَا النَّصِيرُ: انفال: ۴۰)

ما اصلاً باید با مفهوم نصرت خدا عشق بازی کنیم.

اما چرا منصورو نامیده می‌شود؟ «وَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ فِي كَيْلَاهُ وَ يَوْمَئِنْ يَقْرَئُ الْمُؤْمِنُونَ يَنْصُرُ اللَّهُ يَنْصُرِ فَاطِمَةَ عَ» روز قیامت مؤمنین به نصر خدا خوشحال می‌شوند. آن وقت نصر خدا از چه طریقی به مؤمنین می‌رسد؟ «بنصر فاطمه» به کمک فاطمه زهرا(س) این کمک به آنها خواهد رسید.

برخی از مفسرین می‌فرمایند این آیه «وَ يَوْمَئِنْ يَقْرَئُ الْمُؤْمِنُونَ» (روم: ۴) که در آیه بعدی آن در کلمه اول می‌فرماید: «يَنْصُرِ اللَّهُ» این آیه مصداقش دنیاست، خدا آن روزی که حق را بر باطل پیروز می‌کند، مؤمنین خوشحال می‌شوند و منظور قیامت نیست. اگر این معنای که مفسرین از این آیه کریمہ استفاده کرده‌اند یعنی آن «نصرت خدا که موجب خوشحالی می‌شود در این دنیاست» را کنار بگذاریم، این روایت که البته اشاره به آخرت دارد، شاید بتوان از این روایت برداشت که خداوند متعال وقتی می‌خواهد حق را پیروز کند باز به کمک فاطمه زهرا(س) پیروز خواهد کرد. ما به نصر فاطمه زهرا(س) در دنیا و آخرت مستظر هستیم. ما از مادرمان فاطمه زهرا(س) کمک می‌گیریم.

خدا را چه طور می‌شود کمک کرد؛ با کمک کردن اولیاء خدا

اما مقنی که می‌خواهم برایتان بخوانم یک مقتل ویژه و متفاوت است. از نصرت خدا حرف زدیم، خدا را کمک کنیم. خدا را چه طوری می‌شود کمک کرد؛ با کمک کردن اولیاء خدا، به تعبیر حضرت امام(ره): با کمک کردن مظلومین و مستضعفین.

ای جوان! می‌دانید مادرتان فاطمه زهرا(س) دست بچه‌هایش را گرفت و چهل روز در خانه مهاجرین و انصار را زد که باید من را کمک کنید؟ (حملها) (فاطمه) علیٰ علیٰ اثنايٰ عليهٰ كستهٰ لَهُ حَمْلٌ فَذَارَ بِهَا أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فِي بَيْوَتِ الْمَهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ وَ الْحُسْنَى عَمَّقَهَا وَ هِيَ تَقُولُ يَا مَعْشَرَ الْمَهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ انْصُرُوا اللَّهَ فَإِنَّهُ نَبِيُّكُمْ وَ أَذْدَى بَاعِثُمْ رَسُولَ اللَّهِ صَبَرْ يَأْتِمُوهُ أَنْ تَمْعُوْهُ وَ دُرْبِهِ مِمَّا تَمَنُّوْهُ مِنْهُ أَنْفَسُكُمْ وَ تَرْبِيَّكُمْ فَقُوْلُوا لِرَسُولِ اللَّهِ صَبَرْ يَبْتَعِيْكُمْ؛ اختصاص مغید (۱۸۴)

ای بچه‌هایی که بیوی مدنیه می‌دهید، بیوی فاطمه می‌دهید، طاقت دارید کلمات فاطمه زهرا(س) را برای شما قرائت کنم که فاطمه زهرا چه می‌فرمودند؟ و جواب در می‌شنیدند و سکوت می‌شنیدند. (فَمَا أَعْلَمَنَا أَخْدُ وَ لَا أَجَابَهَا وَ لَا نَصَرَهَا)

من نمی‌خواهم برای شما روضه در و دیوار بخوانم، این روضه سنگین تر است، خدا شاهد است. «وَهِيَ قَوْلُ» فاطمه زهرا(س) می‌آمد و این گونه می‌فرمود: «يَا مَعْشَرَ الْمَهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ انْصُرُوا اللَّهَ» خدا را کمک کنید «فَإِنَّهُ نَبِيُّكُمْ» من دختر پیغمبر شما هستیم! «وَ قَدْ يَأْبَعِثُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَبَرْ شما با پیغمبر خدا بیعت کرده‌اید! شما قرار گذاشته‌اید از بچه‌هایش دفاع کنید!

برداریم، سهمی بگیریم، ما می‌خواهیم خودمان عقب نماییم، الان دیگر به خدا قسم ما باید مواظب باشیم از این مجروحان یعنی که در این اتفجارها به شهادت رسیدند عقب نماییم، از این مدافعان حرم عقب نماییم، همان‌هایی که از بلاد مختلف بلند شده‌اند.

امروز نصرت خدا یک واقعیت عینی است/ این اقتضا، واقعیتی و تدبیر ماست که برای خدا حساب باز کنیم

امروز نصرت خدا یک واقعیت عینی است! این اقتضا واقعیتی است! این اقتضا تدبیر ما است که برای خدا حساب باز کنیم. یک اماری را خدمت شما عرض کنم، در قرآن کریم حدود صد مرتبه خداوند متعال از نصرت و پشتیبانی خودش سخن گفته است. بیش از ۵۰ مرتبه (نژدیک به ۶۰ مرتبه) کافران را و غیر کافران و مؤمنان را تهدید کرده است که اگر خلاف کنید من دیگر شما را یاری نخواهم کرد! و اگر من شما را یاری نکنم، نایبود می‌شویم! حدود ۴۷ مرتبه ما را تحریک یا تشویق کرده‌اند به اینکه «بروید از نصرت خدا استفاده کنید». با عباراتی مانند «يَعْمَلُ الْمَوْلَى وَ يَنْهَا النَّصِيرُ» یعنی خداوند متعال برای شما خوب کمکی است. (فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَكُمْ يَعْمَلُ الْمَوْلَى وَ يَنْهَا النَّصِيرُ: انفال: ۴۰)

کسی که بخواهد نصرت خدا باور کند اول باید باور کند «کار دست خداست»

بینید دوستان بگذارید یک مقدمه کوتاه عرض کنم، کسی که بخواهد نصرت خدا باور کند اول باید باور کند که «کار دست خداست» دوستان من زندگی تک تک شما چقدر دست خداست؟ چقدر دست تصادف سپرده شده؟ و چقدر دست شماست؟ ما هر کجا می‌آییم موضوع «لَا يَجِرَ وَ لَا تَفْوِضَ» (کافی: ۱۶۰/۱) را کمی توضیح بدھیم که البته مقوله دشواری است و بعد هم میزان دخالت خدا در زندگی بشر را یک کمی توضیح بدھیم، همه به یک نوعی می‌گویند «آقا جبری مسلک نشد؟» می‌گوییم نه چرا جبری مسلک؟ من که نگفتم تو ای اختیار هستی! ولی تو بدان هر کاری که انجام می‌دهی خارج از مدیریت کلان پروردگار عالم نیست. ابتدائاً شما باید بینید کارهای دنیا دست خداست- البته بعضی ها این پایه اعتقادی را ندارند- بعد که دانستی کارهایت دست خداست باید بگوییم که خدا به نفع کی عمل می‌کند؟ بارها می‌فرماید من به نفع شما عمل می‌کنم!

بعد جالب است که خدا می‌فرماید: جبهه باطل که کسی را ندارند! یک آیه قرآن هست که خداوند متعال در این آیه می‌فرماید وقتی دوستان شیطان بر سر بزنگاه که می‌رسند و به کمک او احتیاج دارند، شیطان انسان را رها می‌کند و کمک نمی‌کند! (وَ كَانَ الشَّيْطَانُ لِلنَّاسِ خَذُلًا؛ فرقان: ۲۹) یا (فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِتَنَ نَكَشَ عَلَى عَقِيقَيْهِ وَ قَالَ إِنِّي تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ؛ انفال: ۴۸) شیطان بدیخت زور ندارد ولی خداوند می‌فرماید: من زور دارم، من می‌توانم کمک کنم.

یک آیه از آیات آن سوره نازین (سوره محمد: ص) را برای شما بخوانم، عجب آیه‌ای است این آیه! چقدر رزم‌نگان ما با این آیه صفا کرند و با خداوند متعال عشق بازی کرند. می‌فرماید اینکه می‌بینید من کافران را نایبود می‌کنم و شما مؤمنین را عزت و نصرت می‌دهم، دلیلش این است که کافران مولا ندارند و شما مولا دارید (ذلک بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آتَنَا وَ أَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ؛ محمد: ۱۱) یعنی شما حامی دارید و آن بدیختها که حامی ندارند. من اینها را نایبود می‌کنم، برای چه؟ برای اینکه کسی نیست از اینها حامیت کند و شما همه کس پشت سرخان هست. این کلمه «مولی» را در قرآن کریم بروید مطالعه کنید و بینید چقدر خداوند متعال زیبا از آن یاد می‌کند.

من یک گزارش از جبهه‌های جنگ بدھم، خلی و قتها مانده بودم که چرا در جبهه‌ها این نوار مناجات «مَوْلَى يَا مَوْلَى أَنْتَ الْمَوْلَى وَ أَنَا

الْمَوْلَى... مَوْلَى يَا مَوْلَى أَنْتَ الْمَالِكُ وَ أَنَا الْمَالِكُ» (مفاتیح الجنان، مناجات امیر المؤمنین در مسجد کوفه) به کام جوان‌های ما مزه می‌کرد؟ چقدر از بچه‌ها با این مناجات صفا کرند و به شهادت رسیدند و خودشان را به مقام شهادت رسانند. خلی جای تأمل دارد بچه‌ها در جبهه وقتي در میان ترکش‌ها قرار می‌گرفتند، خودشان را بپناه می‌دیدند و به پناه خدا می‌رفتند. و وقتی در پناه خدا آرام می‌گرفتند مزء مولا داشتن

یک کمی جلوتر نوشته «فَمَا أَعْنَهَا أَحَدٌ وَلَا أَجَابَهَا وَلَا نَصَرَهَا» هیچ کس به فاطمه جواب نداد! هیچ کس به فاطمه کمک نکردا جانم که برای نصرت دین دارید گریه می کنید. همان فاطمه با بازوی شکسته الان آمده به کمک قهرمانان دین.

یک نفر به فاطمه(س) جواب داد. او می گوید: برگشتم و پرسیدم یا فاطمه «فَمَمَى غَيْرِي؟» آیا با من کسی دیگر هم هست تو را کمک کند؟ فاطمه زهرا(س) فرمود: «لَا مَا أَجَابَنِي أَحَدٌ» هیچ کس تا حالا به من جواب نداده است! این فاطمه‌ای که برای خدا کمک گرفت، الان خودش کمک کار شده است. شما فکر کردید آنجایی که فاطمه زهرا(س) نمی گذاشت علی را به مسجد ببرند! تا غلاف قنفذ در میان نیامد فاطمه(س) موفق بودا مگر فاطمه(س) جز در بی نجات امت بود؟!....

الا لعنة الله على القوم الفالحين.

